

Kvarteret Hoppet

Fastigheten Hoppet 6 har byggnader som är uppförda från tiden 1960 till 1970-talets slut. Förändringar av entré och större tillbyggnader för kontor och förvaltningsändamål har gjorts under 1990- och 2000-talen, men karaktären på samtliga byggnader har bibehållits.

Byggnaden från ca 1960 var ursprungligen uppförd som Alingsås polishus, men har även huserat den lokala skattemyndigheten med mera.

Det är en modernistisk byggnad med tidstypisk höghuskaraktär. Byggnaderna från 1970-talet samt sentida tillägg är anpassade till den befintliga karaktären i kvarteret.

Hoppet 6

Den äldsta delen av polishuset är uppfört i en tidstypisk höghusstil i fyra våningar med bottenvåning i sutterräng. Fasaden är täckt horisontellt med fönsterband på samtliga våningsplan. Under varje fönster sitter gjutna betongelement. Från höghuset sticker två flyglar ut med en enklare, putsad fasad. Dessa flyglar är sammanlänkade med det nyare polishuset, i rött tegel, som byggdes 1977.

Taket är platt och kantat med plättäckning. Trapphuset som finns på gaveln norrut är täckt med skivmaterial.

Ritat av Ib Frandsen, arkitekt SAR i Alingsås 1960.

Högt kulturhistoriskt värde.

Kvarteret Hägern

Kvarteret delades av vid 1700-talets mitt. På Striedbecks karta framgår att två av de fyra tomterna var bebyggda vid den tiden, medan övriga nyttjades för tobakspantering. Under senare delen av 1800-talet var kvarteret helt utbyggt.

Den befintliga bebyggelsen representerar, såväl den småskaliga trästadens, som sekelskiftets traditionella byggnadsstilar. Tomterna 1, 3 och 4 är bebyggda med tvåvånings trähus, där merparten är uppförda under 1800-talets senare del.

Hörnhuset på Hägern 4, vid Drottninggatan och Östra Ringgatan är en kopia av det tidigare 1800-talshus som drabbats av ett svårt hussvampsangrepp och därför revs under 1990-talet.

Hägern 2 upptas av en frikyrkobyggnad uppförd i sten i sekelskifteskaraktär under 1910-talet, medan byggnaden utmed Torggatan, på samma tomt, tillhör den karaktäristiska lägre trähusbebyggelsen.

Hägern 1

Bostadshus av trä i två våningar med oinredd vind. Sadeltaket är klätt med lertegel. Den äldsta delen utmed Norra Ringgatan är uppförd 1875 och byggdes till österut 1919. Vinkeln söderut byggdes till 1978. Trots större ombyggnad har den ursprungliga karaktären bibehållits genom åren.

Uppfört 1875 och tillbyggt 1919 samt 1978.

Högt kulturhistoriskt värde.

Hägern 2

Välbevarad frikyrkobyggnad i sten uppförd till Frälsningsarmén. Den består av två ihopbyggda delar, en är i tre våningar med inredd vind och en lägre del som innehåller kyrkosalen. Taken är klädda med lertegel.

Fasaden är spritputsad i en sekelskifteskaraktär med drag av nationalromantik. Det byggdes till 1997 längs Torggatan för att få en ny entré.

Ritat av Öst.... & Stark i Stockholm 1912-13.

Högt kulturhistoriskt värde.

Hägern 3

Välbevarat bostadshus av trä i två våningar med inredd vind. Taket är klätt med lertegel och har ursprungliga takkupor och småspröjsade fönster.

Ett välbevarat, mindre trähus med bostäder ligger utmed Torggatan. Taket är klätt med lertegel. Båda byggnaderna har delvis källare.

Byggnaderna har äldre locklistpanel och äldre fönster bevarade samt tidstypisk färgsättning.

Delvis bevarad gårdsmiljö, där en gårdsbyggnad uppfördes 1991.

Uppförda under 1800-talets andra hälft.

Högt kulturhistoriskt värde.

Hägern 4

Tomten är bebyggd med två trähus. Ett välbevarat, högre bostadshus i två våningar med inredd vind samt en hög, murad källarvåning. Det brutna taket är klätt med lertegel och har sentida takkupor.

Ett lägre hus i två våningar med oinredd vind, som är en kopia av det tidigare 1800-talshuset på samma plats, uppfördes 1990 efter att det förra huset angripits svårt av hussvamp och därför rivits.

Ritat av stadsingenjör S.E. Bengtson i Alingsås 1919.

Högt kulturhistoriskt värde.

Kvarteret Hästskon

Kvarteret Hästskon delades av vid 1700-talets mitt och ingår i 1769 års inmätning av staden. Kvarteret var indelat i åtta tomter, varav sex rektangulära och två kvadratiska, de senare avdelade i kvarterers mitt.

Vid 1800-talets slut var alla tomter, utom en, bebyggda. Bebyggelsen bestod av i huvudsak mindre byggnader med glest uppförda uthus. Större delen av den äldre bebyggelsen finns bevarad.

Kring sekelskiftet revs ett bostadshus på tomt nr 7 och 1913 uppfördes en ny hörnfastighet i två våningar på tomt nr 3.

På 1950-talet revs de nordöstra delarna av kvarteret och 1954 uppfördes där en modern hyresfastighet i tre våningar med inredd vind och källare med garage.

Gatulinjerna utmed Drottninggatan och Nygatan utgör enhetliga miljöer med väl underhållna byggnader.

Hästskon 1, Karlborgska gården

Karlborgska gården är ett f.d. garveri, som med sin slutna gårdsanläggning utgör ett mycket välbevarat exempel på en äldre hantverksgård med högsta kulturhistoriska värde. Bostadshus i två våningar med delvis inredd vind. Sadeltaket är klätt med lertegel och har en dekorerad takfot med listverk. Fasaden har empireutformning med äldre locklistpanel, dekorerade och profilerade fönsteromfattningar samt äldre fönster. Portgång med äldre portdörrar med bl.a. svarvade detaljer finns bevarad.

De välbevarade gårdsbyggnaderna som omsluter den kullerstensbelagda gården är rödfärgade. Mot Norra Ringgatan finns den äldre öppningen i gårdsbyggnaden bevarad.

Uppfört under slutet av 1700-talet och tidigt 1800-tal.

Byggnadsminnesförklarad 1983. Mycket högt kulturhistoriskt värde.

Hästskon 2

Bostadshus av trä i en våning med förhöjt väggliv och frontespis mot gatan. Sadeltaket är klätt med lertegel. Gården är långsmal och har bevarad uthusbebyggelse.

Byggnaden har kvar en del av sin ursprungliga karaktär. Fönsterindelningen upptill är bibehållen samt fönsteröppningarnas storlek i bottenvåningen.

Uppfört 1898.

Kulturhistoriskt värde.

Hästskon 3

Fastigheten består av två trähus, ett välbevarat flerbostadshus i två våningar med inredd vind samt källare samt två burspråk på hörnet. Fasaden har äldre locklistpanel. Bredvid ligger ett envåningshus, som har en ombyggd gatufasad med stora butiksfönster. Mot gården finns en del äldre detaljer bevarade. Taken är klädda med lertegel. Gårdsmiljön avgränsas med plank i fastighetsgräns.

Ritad av stadsingenjör S.E. Bengtson i Alingsås 1913. Uppfört under 1800-talet (det låga huset).

Högt kulturhistoriskt värde.

Hästskon 7

Fastigheten består av två trähus, ett högre bostadshus i två våningar med inredd vind samt delvis källare. En envånings f.d. hantverkslänga med oinredd vind. Sadeltaken är klädda med lertegel. Hörnhusets takfall går ner mot norr i en s.k. snedtäcka. Båda husen är renoverade, men har bibehållen karaktär och detaljer.

Den högre byggnaden har en mycket ålderdomlig karaktär och är sannolikt ett av de äldre i stadskärnan.

Uppförda under 1700-talets andra hälft och hantverkslängan under 1800-talet.

Högt kulturhistoriskt värde.

Hästskon 13

Mycket välbevarad hantverksgård med två bostadshus av trä, en f.d. garveribyggning och en sentida uthuslänga. Den västra byggnaden är en våning högt med inredd vind och den östra en våning hög med oinredd vind. Den västra fasaden har äldre locklistpanel samt äldre fönster och fönsteromfattningar. På gården finns det ett bostadshus av trä i två våningar med oinredd vind. Sadeltaken är klädda med lertegel. Bostadshuset binds samman med ett plank mot Drottninggatan. Delvis kullerstenslagd gång mellan bostadshusen.

Uppfört 1879, bostadshuset västerut. De två övriga under 1800-talet.

Mycket högt kulturhistoriskt värde, både separat och som helhet.

Kvarteret Jägaren

Vid 1700-talets mitt expanderade staden österut och då tillkom en ny kvartersbildning som delades av i nord-sydlig riktning. Den utvidgade staden finns avbildad på 1761 års karta. Kvarteret var uppdelat i åtta symmetriskt indelade tomter. Fram till 1830 låg Alingsås äldsta fattighus inom kvarteret.

1878 var kvarteret kraftigt utbyggt med elva bostadshus med en omfattande gårdsbebyggelse, som tillsammans bildade en närmast sluten kvartersform. Tomterna varierade i storlek och form och från den tiden återstår endast ett bostadshus med gårdshus på tomt nummer 1.

Av 1919 års karta framgår att kvarterets bebyggelse ytterligare förtätats. Idag karaktäriseras bland annat kvarteret av en modern affärs- och bostadsbebyggelse i sten från 1930-60-talen.

Den äldre kvarvarande bebyggelsen på tomt nummer 1 ansluter till den småskaliga trästaden och utgör ett väsentligt inslag i miljön kring Drottninggatan.

Jägaren 1

Mycket välbevarat bostadshus av trä i två våningar med delvis inredd vind. Sadeltaket är klätt med lertegel.

Fasaden med knutlådor, äldre locklistpanel, profilerade fönsteromfattningar och fönster.

Det är om- och tillbyggt vid ett flertal tillfällen. År 1890 med ett trapphus mot gården, ett uthus tillkommer 1925 och butiksfönstren 1930.

Uppfört före 1800-talets mitt.

Högt kulturhistoriskt värde.

Jägaren 2

Välbevarat, putsat bostadshus i tre våningar med inredd vind och taklätta mot gården. Sadeltaket är klätt med lertegel. I nedre våningen ligger butiker. Byggnaden har balkonger mot gatan, vilket är ovanligt i stadskärnan.

Ursprungliga träfönster i fönsterband, symmetriskt placerade på fasaden samt ursprunglig kopparplåt vid takfot och takavvattningssystem.

Fasaden är uppförd i en funktionalistisk stil och speglar 1930-40-talets bebyggelseutveckling i stadskärnan.

Ritat av G. Steneby och John Lindberg 1938.

Högt kulturhistoriskt värde.

Jägaren 10

Välbevarat flerbostadshus av tegel i tre våningar med inredd vind. Sadeltaket är klätt med lertegel och har takkupor inåt gården. Tegelfasaden har mönstermurning och tidstypiska detaljer såsom mindre fönster i trappuppgångarna, smidesdetaljer, putsade burspråk m.m. är.

Portar och fönster är delvis utbytta på senare tid.

Ritat av Nils Rasing, arkitekt SAR 1950.

Högt kulturhistoriskt värde.

Kvarteret Järta

Kvarteret Järta delades av i slutet på 1870-talet i samband med stadens expansion österut.

År 1878 var kvarteret bebyggt med en gårdsanläggning i söder. Vid sekelskiftet delades "Järtas park" av utmed Östra Ringgatan. Rutger Järta donerade parken till stadens invånare. Det övriga kvarteret delades in i fyra större tomter.

Den äldre bebyggelsen ersattes under början av 1900-talet av en trähusbebyggelse med sekelskifteskaraktär. Under 1930-40-talen har en utbyggnad skett av såväl bostads- som kontorsbyggnader inom kvarteret.

Järta 1

Putsat flerfamiljshus i fyra våningar med påbyggd bostad på taket. I bottenvåningen finns lokaler för restaurang och butik. Byggnaden uppvisar en stilblandning av 1920-tals klassicism med tandsnittsfris över entréerna, en loggia med stiliserade kolonner och blomstuckatur upptill. Taket kröns av en balustrad. Funktionalismen uttrycks i byggnadens enkla kvadratiske form och den slätputsade ljusa fasaden och tvåluftsfönstren.

Den karaktärsfulla byggnaden utgör ett landmärke i staden och är trots vissa exteriöra ändringar välbevarad i sitt uttryck av 1920-klassicism och tidig funktionalism.

Ritad av Enar Bård i Borås.

Uppfört 1930.

Mycket högt kulturhistoriskt värde.

Järta 2

Flerbostadshus av trä i två våningar med inredd vind samt källare. Det brutna taket är täckt med röd bandfalsad plåt och en rad takkupor har tillkommit på 1980-talet. Grunden är klädd med gult tegel. Fönstren är utbytta men har bibehållen fönsterindelning samt sidohängning.

Ritad av stadsingenjör S.E. Bengtson i Alingsås 1912.

Högt kulturhistoriskt värde.

Järta 3

Bostadshuset av trä i två våningar med förhöjt väggliv och delvis inredd vind. Sadeltaket med avvalmat hörn är klätt med lertegel. På 1980-talet byggdes huset till med en långa utmed Norra Strömgatan i två våningar, i en anpassad stil till det ursprungliga huset.

Byggnaden är välbevarad och fasaden har liggande och slät panel med gördelgesims och är tidstypisk för sekelskiftet 1900.

Uppfört 1913.

Högt kulturhistoriskt värde.

Kvarteret Korpen

Kvarteret Korpen delades in och bebyggdes under 1700-talets första hälft och hade ursprungligen en kvadratisk form indelat i fyra långsträckta och genomgående tomter efter medeltida mönster. Under 1760-talet och i samband med J. Forsells stadsplaneförslag fick kvarteret sin rektangulära och aktuella sträckning.

Av Th. Wästfeldts planförslag från 1876 framgår att bebyggelsens placering inom tomterna i stort överensstämmer med befintlig struktur. Kvarterets funktioner har sedan 1700-talet dominerats av olika hantverk, sämskemakare, gullslagare m.fl., vilket återspeglas i byggnadernas och gårdarnas utformning. Den karaktäristiska och funktionsdifferentierade hantverksgården från 1700-talet finns idag dokumenterad i Brunos garvaregård, tomt nummer 2, vilken tillsammans med de äldre gatuhusen på tomterna 1, 3, 4 och 5 bildar en sammanhållen och tidstypisk miljö från 17-1800-talen.

Samtliga byggnader tillhör den småskaliga och traditionella trästadens bebyggelse. Hörnhuset Torggatan-Norra Ringgatan, tomt nummer 1, representerar sekelskiftets träarkitektur. Bebyggelsen i kvarteret är till vissa delar bland den äldsta bevarade i stadskärnan och har både lokal- och kulturhistoriskt värde.

Korpen 1

Välbevarat bostadshus av trä i två våningar med oinredd vind samt källare. Sadeltak med avvalmat hörn är täckt med röd bandfalsad plåt och takkuporna är dekorerade. Fasaden har äldre liggande och stående panel. Balkonger har tillkommit på 1920- och 40-talen.

Kullerstensbelagd gård med angränsande uthus till Korpen 2.

Uppfört vid sekelskiftet 1900.

Mycket högt kulturhistoriskt värde.

Korpen 2, Brunos garvaregård

En karaktäristisk och funktionsdifferentierad hantverksgård från 1700-talet. Välbevarade bostadshuset av trä i två våningar med delvis inredd vind samt källare. Sadeltaket är klätt med lertegel och har två ålderdomliga takkupor mot gatan. Fasaden har äldre lockpanel med knutlådor och äldre fönster. Mot gatan är det gråmålat och in mot gården falurött. Balkongen in mot gården är senare tillkommen.

Gårdsytan är belagd med kullersten och gatsten. Gårdsbyggnaderna är av varierande ålder, varav den västra ekonomibyggnaden är uppförd på samma plats som en tidigare byggnad. Sadeltaken varierar mellan lertegel och senare plättäckning.

Bostadshuset och ekonomibyggnaderna bildar en sluten gårdsenhet. Den äldre portöppningen mot Norra Ringgatan är bevarad.

Uppfört under 1700-talets slut och delvis under 1800-talet.

Byggnadsminnesförklarat 1983. Mycket högt kulturhistoriskt värde.

Korpen 3

Välbevarat bostadshus i trä i en våning med inredd vind och frontespis mot Norra Ringgatan.

Sadeltaket är klätt med lertegel och frontespisen klädd med bandfalsad plåt. Äldre locklistpanel, fönster och dörrar.

Exteriört har den före detta porten byggts igen för att inrymma en trappa. In mot gården har en frontespis tillkommit samt fönster för att efterlikna gatufasaden.

Uppfört under 1800-talets andra hälft.

Högt kulturhistoriskt värde.

Korpen 5

Välbevarat, reverterat bostadshus i två våningar med inredd vind. Det byggdes på med en våning och brutet tak 1923 och då tillkom även butiksfönster och portöppning samt portdörrar.

På gården finns en äldre uthuslänga bevarad samt ett en-våningshus med vind som är bageri och blev tillbyggt med en lägre verksamhetsdel 2002 efter att verksamheten utökats.

Båda husen är välbevarade och klädda med eternit samt har äldre bevarade fönster.

Uppförda under 1800-talets andra hälft.

Högt kulturhistoriskt värde.

Korpen 4

Välbevarat bostadshus i två våningar med inredd vind. Sadeltaket är klätt med lertegel. Fasaden har äldre locklistpanel, fönster och fönsteromfattningar. Den indragna butiksentrén är tillkommen på senare tid.

På gården finns en uthuslänga som är tillbyggd i omgångar och utmed Färgaregatan ligger en f.d. magasinsbyggnad som är uppförd under tidigt 1900-tal. Det byggs om och får en ändrad fasad med fönster och dörrar 1995, men karaktären bibehålls.

Bostadshuset mot Norra Ringgatan är en äldre byggnad från 1800-talet som flyttades från kvarteret Björnen till sin nuvarande plats på 1987. Fasaden har äldre locklistpanel, fönster och fönsteromfattningar. Sadeltaket är täckt med lertegel.

Uppfört bostadshus med uthuslänga under 1800-talets andra hälft, magasinsbyggnaden 1907

Högt kulturhistoriskt värde.

som

Korpen 6

Mycket välbevarat bostadshus i vinkel av trä i två våningar med oinredd vind samt källare som har delar från 1600-talet. Taken är klädda med enkupigt lertegel.

Äldre locklistpanel och utanpåliggande knutlådor som målade med linoljafärg mot gatan och faluröd färg inåt gården. Fönstren mot gatan är återställda 2010 till ursprungligt utseende efter att ha haft större butiksfönster längs Drottninggatan.

Gården är kullerstensbelagd och helheten är mycket kulturhistoriskt autentisk.

Uppfört under 1700- och 1800-talet.

Mycket högt kulturhistoriskt värde.

Kvarteret Kristina

Kvarteret Kristina delades av och bebyggdes vid 1700-talets mitt. I befintligt kartmaterial redovisas femton genomgående tomter varav samtliga var bebyggda, undantaget en tomt vid det nuvarande Rådhuset, vilken nyttjades för tobaksplanteringar. I 1876 års stadsplaneförslag omfördelades tomtmarken så att flertalet av de tidigare genomgående gränserna delades av i kvarterets mitt. Av planen framgår också att huvuddelen av bebyggelsen låg vid kvarterets norra del utmed Kungsgatan. Med undantag av den f.d. brandstationen bör befintliga byggnader vara identiska med den bebyggelse som redovisas i 1876 års karta. Utbyggnaden av kvarterets södra delar genomfördes först under 1920-30-talen, vilket satt tydliga spår i bebyggelsestrukturen inom kvarteret. De västra delarna av kvarteret styckades av under 1900-talet och ingår numera i kvarteret Hoppet.

Den s.k. Storegården uppfördes 1769 i gustaviansk stil av Patrik Alströmer. År 1831 förvärvades byggnaden av staden, som sedan använts som borgmästarebostad, läroverk, rådhus m.m. Rådhuset är numera helt taget i anspråk för den kommunala förvaltningen.

Den f.d. brandstationen, s.k. Väktaregården, från år 1902 är en av stadskärnans få tegelbyggnader från sekelskiftet 1900.

Längs Norra Strömgatan uppfördes ett flertal flerfamiljshus under 1920-30-talen. Samtliga byggnader bär prägel av övergången mellan stram nyklassicism och funktionalism. I kvarterets sydöstra hörn byggdes 1927 Kungliga Telegrafverkets byggnad i klassicerande stil med putsad fasad och delvis rusticerande kvaderstensimitation.

Kristina 4

Tomten var ursprungligen borgmästarens trädgård. 1920 såldes rådhusträdgården till Kungliga Telegrafverket som lät bygga ett stenhus längs Stora Torget efter ritningar av arkitekt C. Åkerblad. I huset fanns telegrafens olika verksamheter samt stadens postkontor.

Välbevarad byggnad av sten i två våningar med en sockel av slåthuggen gråsten. Putsad fasad med imiterad kvaderstensrusticering. Porten omsluts av slåthuggen sten. Samtliga fönster är småspröjsade. Det valmade taket är klätt med lertegel och har en profilerad takfot.

På gården finns ett mycket välbevarat bostadshus i klassicerande stil med grovt slevdragen puts och detaljer såsom rosettdекoration på fasaden, fint bearbetad port med ursprunglig dörr, tympanongavel med litsverk och lunettfönster i källarvåningen. Sadeltaget är klätt med lertegel.

Ritade av arkitekt Carl Åkerblad i Stockholm 1927 (Telegrafhuset) och 1922 (bostadshuset).

Mycket högt kulturhistoriskt värde.

Kristina 5

Välbevarat, putsat bostadshus i tre våningar med oinredd vind och en butik i nedersta våningen. Sadeltaget är klätt med lertegel. Fasaden är slätputsad med rusticerade lisener och rusticerad bottenvåning i stram 20-talsklassicism.

Gårdsbyggnaden är ett bostadshus i en våning med förhöjt väggliiv med inredd vind och hög sockelvåning. Sadeltaget är klätt med lertegel. Gaveln österut har garageportar.

Båda byggnaderna är mycket välbevarade och speglar tillsammans 1920-30-talets utbyggnadsepok.

Ritade av Ivar Burman i Göteborg 1931 och 1932 (gårdsbyggnaden).

Mycket högt kulturhistoriskt värde.

Kristina 6

Välbevarat, putsat bostadshus i tre våningar med delvis inredd vind och med butik i nedersta sockelväningen. Sadeltaket är klätt med lertegel. På gaveln och mot gården finns det garage i sockelväningen. Balkong med smidesräcke mot gatan.

Byggnaden är en av det tydligaste representanterna för den funktionalistiska stilen i stadskärnan.

Interiört finns ett mycket välhållet trapphus baktill som löper som en spiral hela vägen upp med tidstypiska detaljer, av t.ex. lackad björk. Exteriört är trapphuset uppglasat vertikalt längs hela fasaden.

Ritad av Ahrbom & Zimdahl Arkitekter i Stockholm 1935.

Högt kulturhistoriskt värde.

Kristina 7, Rådhuset

Det välbevarade Rådhuset vid Stora Torget är en timrad tvåvåningsbyggnad klädd med bred, profilerad locklistpanel med brutet mansardtak.

Huvudfasaden vetter mot torget och har två entréer med dekorativt utsirade dörröverstycken. Fasaden har pilasterliknande knutlådor och markerade listverk. Fasadpanelen sägs vara en av landets äldsta bevarade.

Det brutna taket är klätt med lertegel. Vindsfönstren är sannolikt ursprungliga medan övriga fönster är utbytta runt sekelskiftet och några ännu senare.

Entrétrapporna gjordes om 1953.

Rådhuset är sammanbyggt med rådhusarkivet, som är en putsad paviljong med kupolliknande tak klätt med bandfalsad svart plåt krönt med en takryttare.

Byggnaden uppfördes ursprungligen som bostad för Patrik Alströmer och köptes 1829 av Alingsås stad. Det inreddes lokaler för rådhusrätten, en skola och bostäder för borgmästaren samt rektorn. Skolan flyttade ut 1901 och i samband med rektorns flytt 1910 renoverades huset och lokaler för drätselkammare, stadskamrer och stadsingenjör inreddes.

Nu finns här kontor för kommunal administration samt kommunledningen har sina sessionssalar i huset.

Uppfört 1769.

Byggnadsminnesförklarad 1983. Mycket högt kulturhistoriskt värde.

Kristina 7, Våktaregården

Den f.d. brandstationen är uppförd av tegel i två våningar med oinredd vind. Sadeltaket är täckt med grön bandfalsad plåt. Fasaden har tidstypisk mönstermurning och utkragad mittrisalit med entré. Fönstren är utbytta till en annan typ än den ursprungliga.

Den är sammanbyggd med Rådhuset genom en glasad gång på andra våningen.

Uppförd 1902.

Högt kulturhistoriskt värde.

Kristina 10

Putsat bostadshus i tre våningar med butik i nedersta våningen. Sadeltaket är klätt med tegel. Det är uppfört i en funktionalistisk stil med fönstren placerade i fönsterband och två balkonger med smidda räcken mot gatan.

Byggnaden har tilläggsisolerats 1983 och har även fått nya fönster under senare tid och mot gården har det tillkommit balkonger 1998.

Ritad av Ahrbom & Zimdahl Arkitekter i Stockholm 1936.

Kulturhistoriskt värde.

Kristina 11

Välbevarat, putsat bostadshus i två våningar med oinredd vind samt sockelväning. Sadeltaket är klätt med lertegel. Fasaden är uppförd i 20-talsklassicism med välbevarade detaljer, såsom hörnlisener, entrédörrar med rikt ornamentade omfattningar mot gården, fönster samt balkong mot gatan.

Gårdsmiljön har en bevarad trädgårdskaraktär sedan anläggningstiden.

Ritad av Einar Zachrisson i Alingsås 1924.

Mycket högt kulturhistoriskt värde.

Kvarteret Kronan

Det nuvarande kvarteret Kronan bestod under 16-1700-talen av två långsträckta kvartersbildningar om vardera fem genomgående tomter, avdelade med en gata mellan Stora Torget och Östra Ringgatan. Flertalet av tomterna var bebyggda och några nyttjades för odling av jordfrukter. 1749 års brand innebar att den norra hälften av kvarteret utmed nuvarande Kungsgatan brändes av.

Kvarterets omläggning till den nuvarande sträckningen återges i J. Forsells stadsplaneförslag från 1761. I Th. Wästfeldts senare planförslag från 1876 framgår att tomtindelning och bebyggelsestruktur i stort överensstämmer med dagens indelning.

I Alingsås, liksom i många andra städer, av hantverks- och köpstadskarakter, kan den sociala strukturen avläsas i bebyggelsen och dess lokalisering i förhållande till torget och huvudgatan. Kronan 1 och 14 samt den angränsande gården Kronan 2 representerar den burgna handelsgården eller stadsgården. Den s.k. Hedéns länga, Kronan 1 och 14, är uppförd under 1800-talets första hälft i tidstypisk panelarkitektur med empiretidens formspråk och med en yttre planläggning och funktionsfördelning karakteristisk för handelsgården.

Byggnaden på Kronan 2 uppförd i sten efter en brand och representerar det sena 1800-talets stileklekticism. De karakteristiska gårdsfunktionerna samlade kring en kullerstenlagd innergård är synliga även här. Kronan 5, det s.k. Taubeska huset, är en reveterad större villa uppförd 1905. I kvarteret representeras även den småskaliga trästaden, stileklekticismens, som sekelskiftets arkitekturstilar. Stadens tidigare karaktär av utpräglad handels- och hantverksstad finns dessutom rikligt dokumenterad i kvarterets gatu- och gårdsbebyggelse.

Kronan 1 och 14, Hedéns länga

Trähusbebyggelse i två våningar med oinredda vindar samt källare. De välbevarade byggnaderna, som vänder sig mot torget, har äldre locklistpaneler med pilastrar, gördelgesimser, tandsnittsfriser och frontespiser i empireutformning samt äldre fönster, dörrar och portar. Sadeltaken är klädda med lertegel. Byggnaden på Kronan 1 har ett småspröjsat fönster med grön-tonat glas av mycket hög ålder bevarat in mot gården. Byggnaden som ligger mitt i längan ersatte en äldre portöppning av högt plank med en helt anpassad utformning till befintliga byggnader på vardera sida. Ritat av arkitekt Sigfrid Eriksson 1932.

Inåt gården har det fasaderna förändrats mer under årens lopp med modernare dörrar och senare tillkomna balkonger. Gårdsbyggnadernas fasader är enklare och är målade med färgad färg enligt äldre tiders sed. De har byggts till i omgångar under 1800-talet. Gårdsytan mellan bostadshusen och ekonomilängan har gatstensbeläggning.

Uppförda under 1800-talets första hälft. Delar av gårdslängan kan vara av ännu äldre datum. Mittenhuset 1932.

Byggnadsminnesförklarad 1983. Mycket högt kulturhistoriskt värde.

Kronan 2, Norinders gård

Välbevarat, putsat bostadshus av sten i två våningar med delvis inredd vind samt källare. Sadeltaget är klätt med lertegel. Uppfört i det sena 1800-talets stileklekticism. Ersatte ett tidigare trähus på platsen som brann ner, därav materialvalet. Butiksvåningen har välvda fönsteröppningar.

Gården har välbevarade, falurödsfärgade gårdslängor på vardera sida en kullerstensbelagd gårdsplan. Det finns även garage och magasin inne på gården.

Uppfört 1890. Gårdslängorna kan vara ännu äldre. Mycket högt kulturhistoriskt värde.

Kronan 3, Ekströmska gården

Välbevarat bostadshus av trä i två våningar med oinredd vind. Sadeltaget är klätt med lertegel. Några av butiksfönstren tillkom 1925. Fasaden har äldre locklistpanel och fönster. I portgången är timret synligt.

Inåt gården är fasaden avfärgad med falurödfärg.

Miljön som helhet är förändrad då garveribyggnaden som tillhörde Nattséns revs 1982.

Uppfört under 17- och 1800-talet.

Högt kulturhistoriskt värde.

Kronan 4

Bostads- och äffärshus av gult tegel i tre våningar med delvis inredd vind samt källare. Under takfoten löper en mönstermurad takfris. Byggnadsdetaljer av koppar finns bevarade, såsom utanpåliggande blomlådor, stuprör och takkupor.

Portöppningen är av mörk sten och dörren till trapphuset är bevarade.

Ritav arkitekt SAR Per Rundberg i Göteborg 1946.

Kulturhistoriskt värde.

Kronan 6

Bostadshus av trä i två våningar med förhöjt vägg-liv och inredd vind. Sadeltaget är klätt med lertegel. Bottenvåningen är ombyggd 1937 första gången med större butiksfönster och dörrar i fasaden. 1983 byttes fönsten till treglasfönster med annan spröjsindelning på andra våningen.

Gavelfönstren västerut är senare tillkomna. På gården finns en välbevarad uthusbyggnad med putsad fasad och ursprungliga fönster och dörrar.

Uppfört under 1800-talet. Gårdshuset 1919.

Högt kulturhistoriskt värde.

Kronan 15, Taubeska huset

Välbevarad, större reverterad villa uppförd i klassicerande stil med inredd vind samt sockelvåning. Det brutna taket med avvalmade hörn är klätt med lertegel. Den spritpusade fasaden delas av med slätputsade lisener och profilerat listverk. En stor frontespis mitt på fasaden bildar en tympanongavel med ett lunettfönster. Taket är klätt med lertegel.

Byggnaden som helhet ger, trots klassiska fasadelement ett intryck av jugend och nationalromantik med det branta takfallet och de mångspröjsade fönstren.

Uppfört 1905.

Mycket högt kulturhistoriskt värde.

Kvarteret Kråkan

Kvarteret Kråkan delades in på 1870-talet i samband med att staden expanderade österut och marken var vid den tiden obebyggd.

I 1909 års förslag till ny stadsplan är kvarteret indelat i fyra tomter, varav två är genomgående. Tomterna är då bebyggda med fritt liggande bostadshus.

Bostadshusen på Kråkan 1 och 4 härrör från tiden för 1909 års stadsplan. Tornhuset på Kråkan 4 hör samman med byggnaden, tvärs över gatan, på Norden 3 och utgjorde även förr ett blickfång med sina torn på vardera sida och med ingången till Landskyrkogården i fonden. Båda husen hade likadan storlek från början.

I hela östra delen av kvarteret uppfördes 1957 en modern hyresfastighet varvid den äldre tomtindelningen ändrades.

Kråkan 1

Välbevarat, putsat bostadshus i två våningar med oinredd vind samt källare. Sadeltaket med avvalmat hörn är klätt med lertegel. Fasaden är äldre och fönstren är ursprungliga. Det har byggts om i mindre utsträckning 1926 och en balkong tillkom 1954 in mot gården.

Mot Norra Ringgatan ligger ett välbevarat, mindre trähus i en och en halv våning, som är tillbyggt i vinkel med ett envånings gårdshus av trä 1996. Taket är klätt med lertegel. Fönstren är ursprungliga i gatuhuset.

Uppförda vid sekelskiftet.
Högt kulturhistoriskt värde.

Kråkan 4

Bostadshus av trä i två våningar med inredd vind samt källare. Sadeltaken är täckta med grön bandfälsad plåt.

Byggnaden är uppförd i en rik träpanelarkitektur med liggande panel och utsmyckad takfot. Det har byggts till 1926 med ett mittpartiet och 1944 med en del österut samt trapphus. Vindsrum tillkom vid båda dessa tillfällen.

Torn har återuppförts samt större takkupor har tillkommit 2013.

Gårdsbyggnaden har breddats och höjts 2015, men har likadant utseende och detaljutformning som det ursprungliga.

Uppförda vid sekelskiftet, tillbyggt 1944. Gårdsbyggnaden 2015.

Högt kulturhistoriskt värde. Kulturhistoriskt värde.

Kvarteret Kämpen

År 1878 är fyra av kvarterets sex tomter bebyggda. Bostadshusen placerades längs med Plangatan och trädgårdarna söderut.

Kvarterets västra del bebyggdes först omkring 1900 med ett varmbadshus, som revs 1969. Tomten bebyggdes med putsade flerbostadshus 2010. På Kämpen 9 revs den tidigare småhusbebyggelsen och utmed Plangatan uppfördes 1886 ett flerfamiljshus i trä i två våningar, som senare kompletterades med långt uthus och utmed Nygatan uppfördes en biograf i putsad sten på 1930-talet.

Av den äldre egnahemsbebyggelsen återstår inom två före detta tomter på Kämpen 11, två bostadshus samt en uthuslänga kring en kullerstenslagd gård av stort miljömässigt värde, vilka tillsammans med flerfamiljshuset inom Kämpen 9 visar på en varierad träpanelarkitektur typisk för 1800-talets tidiga respektive sena bebyggelse.

Kämpen 9

Välbevarat bostadshus av trä i två våningar med oinredd vind samt källare. Sadeltaket med avvalmat hörn är klätt med lertegel. Fasaden har äldre locklistpanel samt äldre fönster med profilerade fönsteromfattningar. Det byggs till västerut 1911. Det finns även en äldre uthuslänga bevarad.

Välbevarad, putsad biografbyggnad i tidstypisk funktionalistisk stil med bland annat fönsterband, pilasterindelade långsidor med avrundat hörn. Taket är täckt med svart papp, lagd i våder. Den är tillbyggd inåt gården med ett högre parti i anpassad stil samt en glasad gång på 2000-talet.

Uppfört 1885 och Saga-biografen 1938.

Högt kulturhistoriskt värde.

Kämpen 11

Mycket välbevarat, mindre bostadshus av trä i en våning med delvis inredd vind samt källare. Sadeltaket är klätt med enkupigt lertegel. Fasaden har äldre locklistpanel med bågformad fris upptill samt utanpåliggande knutlådor och sannolikt ursprungliga fönster. Inåt gården finns en mindre glasveranda. Den välbevarade uthuslängan är sammanbyggd med ett mycket välbevarat bostadshus i en våning. Taket är klätt med enkupigt lertegel. Fasaden är målad med Falurödfärg samt har enklare lockpanel. Fönstren är sannolikt ursprungliga.

Gården är belagd med kullersten och har äldre stentrappor till dörrarna.

Uppfört omkring 1700-talets slut/tidigt 1800-tal.

Mycket högt kulturhistoriskt värde.

Kvarteret Lejonet

Kvarteret Lejonet 1, som i norr gränsar till Lilla Torget, benämns på 1750-talet som "Friedriks plan". Först hundra år senare ingår det som ett kvarter i stadens rutnätsplan.

Magasinet är den enda byggnaden i kvarteret sedan mindre trähusbebyggelse i kvarteret rivits bort.

Byggnaden uppfördes 1731 av Jonas Alströmer för förvaring av råvaror och färdiga vävnader. Mellan åren 1880-1917 användes magasinet som mejeri och delvis som bostad åt familjen J.W. Brattberg. År 1917 köptes byggnaden av Alingsås stad, som inrättade stadens första bibliotek. På 1920-talet började de kulturhistoriska samlingarna ställas ut i de övre våningarna och 1928 flyttade Alingsås museum in i magasinet med stadens samlingar. När folkbiblioteket flyttade ut 1939 disponerades hela byggnaden av museet.

Under åren 1979-81 genomfördes en omfattande ombyggnad.

En grundförstärkning med pålar av byggnaden gjordes 1997, då stora sprickor upptäckts i fasaden.

Byggnaden användes som kontor och konferenslokal under åren 2010-2014 och då renoverades och tillgänglighetsanpassades lokalerna. Hösten 2014 flyttade museet åter in i lokalerna.

Lejonet 1, Alströmerska magasinet

Det mycket välbevarade magasinet är byggt av gråsten i två våningar med en hel vind och välvda källarvalv. Sadeltaket är klätt med lertegel. Fasaden är putsad och färgad i gulockra med ljusare omfattningar kring den rundbågiga entrén och fönstren.

En hög stentrappa leder upp till entrédörren på långsidan från museiparken. Dörren på gaveln norrut är tillkommen 2011 i samband med att byggnaden tillgänglighetsanpassats. Den spritputsade sockeln är avfärgad i grått.

Fönstren är av olika typ med småspröjsade tvåluftsfönster på nedre våningen och mindre kvadratiska fönster på det övre våningsplanet. I gavelröstena sitter tre rundbågiga fönster. Fasaderna har ankarslut i smide.

Taket är täckt med enkupigt lertegel och har två skorstenar, varav en är en attrapp. Takfoten är profilerad och slätputsad.

Uppfört 1731 av Jonas Alströmer.

Byggnadsminnesförklarad 1983. Mycket högt kulturhistoriskt värde.

Kvarteret Liljan

På 1726 års karta upprättad av W. Kruse framgår att kvarteret låg inom det andra av de två långsträckta kvartersbildningarna som löpte längs den så kallade Nolgatan (nuvarande Drottninggatan). Kvarteret delades av och byggdes ut med bland annat skolhus vid 1700-talets mitt och benämndes då Stads- och Fattig Skoletomt och Laboratori. Kvarteret var indelat i tre tomter varav tomt nr 2 upptog två tredjedelar av ytan.

Vid 1800-talets mitt bestod bebyggelsen i huvudsak av mindre bostadshus med en relativt glest uppförd gårdsbebyggelse. Byggnaderna på tomterna 1 och 5 revs strax efter sekelskiftet. Där uppfördes 1911 två större flerfamiljshus i två- respektive tre våningar i tidsenlig utformning. Hörnhuset på tomt nummer 5 är en av stadskärnans få tegelbyggnader från den tiden.

Liljan 3

Välbevarat bostadshus av trä i en våning med oinredd vind.

Taket är klätt med lertegel.

Fasaden har flera bevarade detaljer, såsom utanpåliggande knutlådor, äldre locklistpanel, fönster och fönsteromfattningar.

Uppfört under 1800-talet.

Mycket högt kulturhistoriskt värde.

Liljan 1

Välbevarat bostadshus av trä i två våningar med delvis inredd vind med samt källare. Sadeltaget med avvalmat hörn är klätt med lertegel. Takfoten är dekorativt utformad och omsluter de övre fönstren upptill. En ursprunglig takkupa finns ut mot Norra Ringgatan, övriga är senare tillkomna.

Fasaden är välbevarad med äldre fönster och fönsteromfattningar. Balkonger tillkommer inåt gården 1938.

År 1990 uppförs ett trähus i två våningar längs Norra Ringgatan.

Ritad av stadsingenjör S.E. Bengtson i Alingsås 1911.

Högt kulturhistoriskt värde.

Liljan 5

Välbevarat bostadshus av gult tegel i tre våningar med delvis inredd vind samt källare. Det branta mansardtaket är klätt med lertegel och takfoten är mönstermurad. Det är en av stadskärnans få tegelbyggnader från det tidiga 1900-talet.

Portarna och fönstren är äldre. I hörnet mot Drottninggatan finns en indragen terrass på vindsvåningen från 1954.

Bevarat bostadshus av trä i två våningar med inredd vind samt källare. I början på 1960-talet tillkommer en indragen takterrass i sadeltaket. Fasaden har äldre locklistpanel med två lisener och äldre profilerade fönsteromfattningar samt äldre fönster.

I tomtgränsen finns ett välbevarat gårdshus.

Ritade av stadsingenjör S.E. Bengtson i Alingsås 1911 (träbyggnaden) och 1914 (tegelbyggnaden).

Högt kulturhistoriskt värde. Mycket högt kulturhistoriskt värde.

Liljan 2

Bostadshus av trä i en våning med oinredd vind. Sadelaket är klätt med lertegel.

Fasaden tilläggsisolerades under 1970-talets slut men fönstren har sidohängning med äldre fönsterindelning.

År 1979 byggdes det till inåt gården och 2007 ändrades tillbyggnaden inåt gården och fick ett modernare uttryck.

Uppfört under 1800-talet.

Kulturhistoriskt värde.

